

Klager

Klager

NORSK
PSYKOLOG
FORENING

Oslo, 27.08.2019
FER-sak: 07/19K

FAGETISK KLAGESAK - KONKLUSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 20.12.18 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 26.08.19.

BAKGRUNN FOR KLAGEN:

Klagen går på at innklagede i sitt arbeid som psykolog i kommunen sendte bekymringsmelding til barnevernet. Det er innholdet i meldingen og oppfølgingen i etterkant det klages på.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

Vedtak: *5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.*

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Den fagetiske klageprosessen har som sitt viktigste formål å bidra til at den innklagede psykologen kan foreta en fagetisk refleksjon over de punktene som FER påpeker i psykologens arbeid og eventuelt endre sin praksis slik at denne er i overensstemmelse med EPNP. Det er ønskelig at denne prosessen kan vise at klager er respektert.

SAKSGANG:

20.12.18 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem.
29.04.19 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
11.06.19 FER mottok redegjørelse fra psykologen.
28.06.19 FER mottok kommentar fra klager.
01.07.19 FER mottar tilleggskommentar.
12.08.19 FER mottok sluttkommentar fra psykologen.

OPPSUMMERING AV TILSENDT DOKUMENTASJON

FER sitt åpningsbrev:

Klager er foreldre i sak der innklaget psykolog i forbindelse med kontakt med hovedsakelig mor, som da var gravid, meldte bekymring til barnevernstjenesten. Barnet ble akutt plassert etter fødsel. Klager mener at det i høy grad var bekymringsmeldingen som førte til akutt plasseringen av barnet.

Vedlagt er også sakkyndig rapport utført av andre psykologer, der innklaget psykolog sin bekymringsmelding blir kritisert. Videre er det også vedlagt klage til FER, der innklaget psykolog klager på en annen psykolog foreldrene har vært i kontakt med. Her mener foreldrene at innklaget psykolog har brutt taushetsplikten ved at hun ved en link viser til en artikkel i en avis der barnevernssaken er omhandlet.

Detaljene i klagen er kjent for begge parter, og FER oppsummerer i korthet klagepunktene som er knyttet til bekymringsmeldingen psykologen sendte barnevernet.

- 1) Bekymringsmeldingen inneholder feilinformasjon, bl.a. nevnes at mor har vært henvist hjelpeapparat, noe hun ikke var, at bekymring var drøftet i team, at bekymringsmeldingen var drøftet med mor m.m.
- 2) Bekymringsmeldingen bygger på noen få samtaler med mor og en telefonsamtale med far, men går etter klagers mening langt i å beskrive bekymring knyttet til både mor og fars omsorgskompetanse.
- 3) Psykologen har mangelfull journalføring av sin kontakt med klager, og det framkommer ikke hvilken informasjon den omfattende bekymringsmeldingen bygger på.
- 4) Klager gir uttrykk for at de i en krevende periode i sitt liv ikke har fått den nødvendige hjelp, og mener at psykologen ikke fulgte dem opp i forhold til den bekymring hun hadde. Bl.a. at psykologen ikke tok kontakt med dem etter omsorgsovertakelse, da de var i stor krise.

FERS VURDERING/OPPSUMMERING:

I helsepersonelloven heter det at «helsepersonell av eget tiltak (skal) gi opplysninger til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt». Opplysningsplikten innebærer en plikt til å melde fra til den kommunale barneverntjenesten av eget tiltak ved alvorlig bekymring og er et selvstendig og personlig ansvar. FER kan ikke overprøve en annens bekymring.

Klager mener bekymringsmeldingen førte til akutt plasseringen. Barnevernet har en undersøkelsesplikt når de mottar en melding, og følgelig har barnevernet et selvstendig ansvar for å undersøke saken når bekymringsmelding foreligger, videre også de beslutninger som blir tatt. Psykologen kan ikke ta ansvar for hvordan dette er gjort, eller at konsekvensen i denne saken ble akutt plassering. FER valgte ikke å åpne klagen på det faktum at psykologen sendte bekymringsmelding.

Gjeldende klagers mening om at taushetsplikten er brutt ved at innklaget i annen klagesak, har lagt ved en henvisning til deres sak, som omtales i en offentlig avis, vurderer ikke FER at dette er et brudd på taushetsplikt.

FER har lest bekymringsmeldingen, og valgte å åpne saken for kontradiksjon på sammenhengen mellom faktainformasjon, vurderinger og konklusjoner i denne. Vi ønsket også å få psykologens redegjørelse på hvordan hun vurderte behovet for oppfølging av foreldrepåret før og etter sendt bekymringsmelding.

REDEGJØRELSE UNDER HENVISNING TIL FØLGENDE PRINSIPPER:

Rådet ba om psykologens redegjørelse til innholdet i klagen, og hennes refleksjoner rundt det som beskrives under de ulike punktene. Det henvises her spesielt til følgende punkter i EPNP:

II.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet. Han/hun respekterer individets rett til privatliv, konfidensialitet, selvbestemmelse og autonomi, i samsvar med psykologens øvrige profesjonelle forpliktelser og med loven.

Informert samtykke og valgfrihet

Psykologen gjør informert samtykke mulig gjennom å informere klienten om planlagte tiltak, og drøfter kontinuerlig sine handlinger og de sannsynlige følgene av disse, slik at klienten har et grunnlag for å velge om han/hun vil delta eller ikke.

Med henvisning til overstående punkter i EPNP, ba FER psykologen å redegjøre for, og reflektere over klagers opplevelse av hvordan hun ivaretok dem før og etter at hun sendte bekymringsmeldingen.

Metodebegrensninger

Psykologen er oppmerksom på de begrensningene som ligger i metoder og framgangsmåter og de begrensningene som ut fra dette må legges på de konklusjonene som kan trekkes.

II.3 Ansvar

Psykologen er oppmerksom på det profesjonelle og vitenskapelige ansvaret han/hun har overfor sine klienter og overfor den organisasjon og det samfunn som han/hun lever og arbeider i.

Psykologen unngår å gjøre skade og er ansvarlig for sine handlinger. Han/hun forsikrer seg så langt det er mulig om at hans/hennes tjenester ikke misbrukes.

Ansvar

Psykologen tar selvstendig ansvar for kvaliteten og konsekvensene av sitt arbeid, men er samtidig klar over at han/hun av andre oppleves som representant for sin yrkesgruppe.

Med henvisning til punktene i EPNP over, ba FER psykologen redegjøre for, og reflektere over grunnlaget hun hadde for sine vurderinger og de konklusjoner som hun gjorde.

Kontinuitet i tjenester

Hvis psykologen har påtatt seg det profesjonelle ansvaret for et tiltak og påbegynt dette, treffer han/hun så vidt mulig en tilfredsstillende avtale med klienten om tiltakets avslutning eller viderehenviser til annen kompetent person før ansvaret oppgis.

FER ba psykologen reflektere rundt klagers opplevelse av oppfølging etter bekymringsmelding var sendt, og over mulige alternativ hun eventuelt hadde her.

Redelighet og tydelighet

Når psykologen uttaler seg i egenskap av psykolog, tilstrebes saklighet og nøyaktighet. Psykologen informerer om psykologisk yrkesutøvelse på en slik måte at misoppfatningen eller skade for fag eller yrke unngås.

FER ba psykologen reflektere over dette punktet i saken i sin helhet.

Psykologens redegjørelse.

I sin redegjørelse beskriver innklagede sine refleksjoner i saken. Hun viser også til at kommunen engasjerte et firma til å gjennomgå kommunens håndtering av barnevernssaken. Vedlagt redegjørelsen ligger en oppsummeringsrapport fra firmaet, samt utdrag fra en fordypningsrapport, der de referer til intervju med og gjennomgang av psykologens arbeid i saken.

I redegjørelsen beklager psykologen manglende journalføring, men viser til at hun hadde håndskrevne notater. Hun beskriver møter og telefoner med klager og sine drøftinger med andre. Hun beskriver at hun diskuterte saken med andre relevante aktører i saken for både veiledning og mulighet for god hjelp til foreldrene. Psykologen beklager den mangelfulle journalen og skriver at dette naturlig nok har medført vansker på flere måter for foreldrene, men også for andre. Psykologen mener at hadde hun skrevet en utfyllende journal, ville mulig deler av det foreldrene erfarer som vanskelig hva angår sitt arbeid, blitt opplevd annerledes.

Om innholdet i bekymringsmeldingen beskriver hun opplysninger hun hadde som gav grunnlag for at hun bl.a bruker begrepet «lav mentalisering» om far. Hun beskriver at hun foreslo for klager (mor) å bringe inn barnevernet på frivillig vis, men at dette ikke var ønsket.

Psykologen reflekterer også over hvordan hun eventuelt kunne fulgt opp klager etter bekymringsmelding, om mulige tilbud de kunne fått av veiledning. Hun reflekterer over at hun kunne vært mer aktiv i å følge opp. Hun skriver bl.a.: «Samtidig er undertegnede hypotese at det kunne være vanskelig for mor grunnet foreldrenes daværende innbyrdes relasjon som tidligere beskrevet kunne vanskeliggjort en slik kontakt. Videre var dilemmaet angående tillit tilstede da u.t. var en av de som meldte bekymring. Resultatet ville mulig vært det samme; men det burde ikke stått i veien for at u.t. tok en slik kontakt.»

Av de vedlagte dokumenter fra firmaet, som er godt kjent av begge parter, framgår det at bekymringsmeldingen fra innklaget psykolog ikke var grunnlaget for barnevernets vedtak i saken.

Klagers kommentarer på psykologens redegjørelse.

Klager opprettholder sin klage, og gir uttrykk for at de ikke opplever at psykologen har svart på klagepunktene. De viser til at psykologen skriver «at det ikke var indikasjon på alvorlig

psykisk sykdom da hun møtte mor, ei heller suicidalfare». Og at hun også skriver i sin bekymringsmelding til barnevernet følgende: «grunnet alvorlighet relatert til mors psykiske fungering og risikofaktorer relatert til relasjonen mellom mor og far». Klager mener dette er meget motstridende og høyst kritikkverdig av en psykolog å beskrive mors psykiske fungering uten å ha foretatt seg noen undersøkelser av dette. Klager mener at kommunen har oppfattet barnevernssaken som en komplisert sak. At «Det hele startet på NAV etter at (navn) klaget på oppfølgingen «klager» fikk der. Dette utartet seg til rykter om at far var farlig, og dette har blitt spredd i hjelpeapparatet uten å være basert på fakta». Psykologen har etter klagers oppfatning latt seg påvirke av disse ryktene uten å sjekke dette ut på noen måte.

Klager skriver «vi opprettholder at vi til en viss grad kan ha en forståelse for en bekymringsmelding til barnevernet på grunn av konflikter i vårt forhold på den tid. Likevel er bekymringsmeldingen skrevet som en lang vurdering gjort av psykologen, noe hun ikke hadde nok kunnskap om oss til å gjøre. Hun kunne sendt en bekymringsmelding som omhandlet akkurat dette; at det var konflikter mellom foreldre basert på informasjon hun hadde fått fra mor. Det ville vi fremdeles ha hatt en forståelse av. Det kan da også hende at hele barnevernssaken hadde blitt håndtert anderledes.»

Videre mener de at psykologen ikke kan begrunne sin manglende oppfølging etter bekymringsmelding i rammene hun arbeidet i. Psykologen vurderte mors psykiske helse til å være dårlig, og hadde kunnskap om den krisen klager kom i etter barnevernets inngripen. De mener hun burde tatt kontakt med klager, eller prøvd å henvise henne til andre i kommunen eller undersøkt om andre fulgte klager opp.

Klager undrer seg også på at psykologen i sitt svar viser til kunnskap om saken i ettertid, dette informasjon de mener hun ikke skal ha kjennskap til, bl.a. rapportene fra firmaet.

I sin tilleggscommentar gir de uttrykk for at redegjørelsen til psykologen har vært belastende for dem, og at de opplever det som sterkt krenkende at psykologen i sitt svar til FER på nytt gjør vurderinger av dem. Dette begrunnet med at deres misnøye med psykologen skulle være påvirket eller ha sin årsak i at foreldrene har opplevd å få støtte av kommunaldirektører og sakkyndige oppnevnt i saken.

Sluttcommentarer fra psykologen.

I sine sluttcommentarer skriver innklagede at hun og klager er grunnleggende uenig om både forståelsen av prosessene som har vært og undertegnedes grunnlag til å vurdere slik det ble gjort.

Psykologen skriver at hun ikke har hatt til hensikt å legge skyld på andre for handlinger som er innklagedes eget ansvar, men valgte å legge ved firmaet sin rapport for å vise noe av kompleksiteten i denne saken.

Hun skriver bl.a. «Som psykolog og menneske er innklagde opptatt av å se på hva egne bidrag avstedkommer og ta ansvar for egne feil. Innklagde ønsker å gjenta den uforbeholdne unnskyldningen for den mangelfulle journalen og øvrige tema beskrevet i første commentar til klagen».

FERS VURDERING OG KONKLUSJON

FER vil gjenta at saken ikke handler om hvorvidt psykologen hadde grunnlag for å sende bekymringsmelding. Dette er en selvstendig plikt psykologer har, og bekymring kan ikke overprøves av FER.

Saken handler om hvorvidt psykologen hadde grunnlag for det omfattende innholdet i meldingen, og om hun hadde et etisk ansvar for oppfølging av klager etter at bekymringsmelding var sendt.

FER finner det ikke godtgjort at det er brudd på hovedpunkt **II Respekt, underpunkt Respekt og Informert samtykke og valgfrihet**. Slik FER vurderer dette punktet har psykologen gjort forsøk på å få til frivillig kontakt med barnevernstjenesten og ellers informasjon til mor om bekymringsmelding.

FER finner at det her er godtgjort brudd på følgende punkt i EPNP: **II.2 underpunkt Metodebegrensninger** samt **II.3 Ansvar**, underpunktene **Ansvar, Redelighet og tydelighet**.

Som det framkommer i saksgjennomgangen er dette en komplisert sak der psykologen før det ble sendt bekymringsmelding har drøftet saken i de fora hun arbeidet i og søkt veiledning hos kollegaer. Hun har ikke ført journal over dette, ei heller fra møtene med klager (med unntak fra ett møte). Sett i lys av hvor alvorlig hun vurderte saken å være, mener FER at hun burde vært ekstra opptatt av å dokumentere faktagrunnlaget for sine vurderinger. Psykologen velger i bekymringsmelding å gå langt i «diagnostisering» av klager uten å kunne vise til hva hun bygger analysene på. Psykologen viser heller ikke til slikt faktagrunnlag i sin redegjørelse.

Det er svært viktig at psykologer sender bekymringsmeldinger til barnevernet når de opplever bekymring for barn. Psykologer må imidlertid ikke skrive mer enn det de kan dokumentere å ha grunnlag for. Dokumentasjon og metodegrunnlaget for vurderinger må være saklig og nøyaktig. Psykologer må spesielt være forsiktig med analyser av informasjon de får om personer de ikke selv har møtt.

FER finner og at det ikke er godtgjort brudd på **II.3 Hovedpunkt Ansvar, underpunkt kontinuitet i tjenester**.

Psykologen reflekterer godt over dette punktet i sin redegjørelse, og ser at hun burde fulgt klager opp etter bekymringsmeldingen. Igjen med utgangspunkt i hvor alvorlig bekymringen uttrykkes, kunne psykologen hatt et aktivt forhold i enten selv å ta kontakt, eller forsikre seg om at andre instanser gjorde dette. FER vurderer likevel at dette ikke er å anse som brudd på EPNP.

Vedtak: *5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.*

Dette brevet er å regne som kollegial veiledning.

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige

dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

for leder, Pernille Sletten Henriksen, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard